

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714206987
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714206987.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Iveta Jankovičová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov - matky: Q. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Mesto V., prechodne bytom V., V. XX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, so sídlom Holíč, Námestie sv. Martina 3A a otca: N. F., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX, zastúpenému advokátom: JUDr. Ján Pekar, so sídlom Skalica, Potočná 191/39, o zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 6P/233/2014-120 zo dňa 29.6.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti oznamovacej povinnosti rodičov m e n í tak, že ho dopĺňa o nasledujúcu výrokovú vetu:

Obaja rodičia s ú p o v i n n í v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, bezodkladne sa navzájom o tejto skutočnosti informovať a rovnako informovať aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v ostatných častiach p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd rozhodol, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. V. každý tretí týždeň v roku vždy v stredu od 15.00 hod do 17.00 hod a to na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a za prítomnosti sociálneho pracovníka a psychológa, ktorý bude nepretržite prítomný pri stretnutí otca s mal. dieťaťom. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v určenom čase priviesť na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a za prítomnosti sociálneho pracovníka a psychológa odovzdať otcovi a po ukončení styku si maloleté dieťa v určenom čase a na rovnakom mieste prevziať. Súd týmto mení rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 6P/8/2013-45 zo dňa 10.7.2013 v časti úpravy styku otca s maloletou V.. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 26, 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine, § 15a ods. 5, § 14 ods. 3, v spojení s § 16 ods. 2, § 163 ods. 2, § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Vecne súd argumentoval tým, že predmetom konania je zmena úpravy styku otca s maloletým

dieťaťom, a to buď v podobe zákazu styku otca s mal. dieťaťom tak, ako to požaduje matka alebo v podobe jeho obmedzenia tak, ako to požaduje otec a napokon i kolízny opatrovník maloletých detí, keď v danom prípade sa jedná o bez návrhové konanie a teda súd nie je viazaný návrhmi účastníkov konania. Obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom prichádza do úvahy len vtedy, keď súd zistí, že toto opatrenie je v záujme dieťaťa nevyhnutné. Súd teda v prvom rade skúmal, či je nevyhnutné a v najvyššom záujme dieťaťa zakázať otcovi stretávať sa s mal. dieťaťom tak, ako to požaduje matka vo svojom návrhu. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom nie je dôvodný. Je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi navzájom sú vážne narušené, taktiež je preukázané, že u otca sa jedná o zmiešanú poruchu osobnosti s poruchou sociability a emočne nestabilnú osobnosť, ktorá v kombinácii s požitím alkoholu u otca uľahčuje vznik agresívneho správania, taktiež bolo preukázané, že otec sa voči matke správal agresívne (za čo bol napokon aj odsúdený), avšak vo vzťahu k mal. V. nikdy nebolo preukázané žiadne agresívne správanie sa otca, uvedené nebolo nikým ani tvrdené, pričom súd nemá ani za preukázané takú mieru narušenia vzájomných vzťahov medzi otcom a mal. V., ktorá by vylučovala možnosť reparácie vzájomného vzťahu otca a mal. V., a teda súd má za to, že nie je nevyhnutné zakázať styk otca s mal. V.. Súd je toho názoru, že v danom konaní nie je v najlepšom záujme mal. dieťaťa zakázať styk otca s mal. V.. Matka dôvodila návrh na zákaz styku predovšetkým strachom maloletej z otca, ktorého maloletá vníma ako zlého a agresívneho človeka. Súd aj za týmto účelom požiadal psychológa ÚPSVaR Senica vykonať pohovor s mal. V., pričom bolo zistené, že postoj maloletej k otcovi sa javí ambivalentný, sú prítomné obrazy, ako tatinko robí maminke bobinko, zároveň však maloletá prejavuje záujem o otca. Čo je však najdôležitejšie u maloletej neboli prítomné prejavy strachu a obáv z otca, ale skôr strach o matku. Maloletá si dokonca ani na biologického otca nepamätá, pletie si kto je vlastne jej biologický otec, čo je s ohľadom na vek maloletej prirodzené, biologického otca dlho nevidela a postavu otca si identifikovala v aktuálnom partnerovi matky. Preto naďalej stále tvrdiť (pozn. po roku od incidentu), že maloletá V. sa stále bojí otca, tak ako to uviedol v záverečnom vyjadrení právny zástupca matky nie je na mieste, pričom uvedené ani nezodpovedá zisteniam psychológa ÚPSVaR Senica, ktoré uviedol v aktuálnej správe z psychologického pohovoru dňa 2.6.2015. Súd dáva do pozornosti, že súdy rozhodujú podľa aktuálneho stavu ku dňu rozhodnutia a je potrebné sa vo veci časovo posunúť a nevychádzať len zo správ, ktoré boli časovo zasadené do obdobia krátko po incidente. Matka uviedla, že otec maloletej nikdy neublížil, ale návrh na zákaz styku odôvodňuje predovšetkým zo strachu pred tým, že by mohol mal. V. ublížiť v prípade, ak by ho neposlúchla. Matka pri tejto obave vychádza z toho, že otec je agresívnej povahy. Treba však uviesť, že otec v minulosti nikdy maloletej neublížil, nikdy sa voči maloletej nesprával agresívne, čo potvrdila i samotná matka. Otec má záujem o stretávanie sa s mal. V., má záujem na reparovaní vzťahov medzi ním a mal. V., tiež bol otec ochotný stretávať sa s mal. V. s určitými obmedzeniami a to na pôde ÚPSVaR Senica za prítomnosti psychológa a sociálneho pracovníka, nakoľko i on sám prejavil obavy, ako bude maloletá na neho reagovať pri stretnutí, vzhľadom na dlhodobé odlúčenie maloletej od otca. V zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Ústavného súdu ČR (Uznesenie Ústavného súdu ČR z 13. decembra 2006, sp. zn. III. ÚS 438/05- poznámka odvolacieho súdu), je súd povinný zverenými procesnými prostriedkami vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané. V zmysle uvedeného je povinnosťou súdu pokúsiť sa o reparáciu narušených vzťahov. Na základe uvedeného, súd nepovažoval návrh matky na zákaz styku otca s mal. V. naďalej za dôvodný, súd nebol presvedčený o nevyhnutnosti zakázať styk otcovi s mal. V., pretože povinnosťou súdu je vytvoriť predpoklady na nápravu narušených rodinných vzťahov pokiaľ je to možné. Zákaz styku rodiča s dieťaťom je najzávažnejším zásahom do rodičovských práv, ku ktorému by sa malo pristupovať len v nevyhnutných prípadoch, pričom vždy je potrebné skúmať, či nie je možné využiť iné miernejšie formy zásahu do rodičovských práv. Súd poukazuje na skutočnosť, že nie je namieste obava matky z nejakého agresívneho správania sa otca vo vzťahu k mal. V. (ktoré napokon nikdy v minulosti nebolo ani zaznamenané) na pôde Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senica a za prítomnosti psychológa a sociálneho pracovníka. Matka prezentovala obavu z možného agresívneho správania sa otca voči mal. V. s poukazom na jeho osobnosť a agresivitu, tiež vek maloletej, kedy začína byť neposlušná, vzdorovitá a matka má obavu, že otec by jej mohol ublížiť, ak by ho v niečom neposlúchla. Súd dáva matke do pozornosti, že súd pristúpil k výraznému obmedzeniu v stretávaní sa otca s mal. V.. Súd zmenil pôvodnú úpravu styku otca tak, že s mal. V. sa budú môcť stýkať len každý tretí týždeň v roku v stredu len počas dvoch hodín od 15.00 hod. do 17.00 hod. (čo je prvé výrazné obmedzenie) s tým, že v záujme mal. dieťaťa súd pristúpil k ďalšiemu druhému výraznému obmedzeniu a to aj s poukazom na dlhšie časové odlúčenie sa maloletej od otca, kedy sa nestretli takmer rok a povolil stýkanie sa otca s maloletou len na pôde Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí

a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s tým, že styk bude prebiehať pod dohľadom sociálneho pracovníka a psychológa (čo je v poradí už tretie výrazné obmedzenie), ktorý môže pomôcť v náprave a počiatočnom nadviazovaní komunikácie otca s mal. V., nakoľko títo sa od vydania predbežného opatrenia (od 10.7.2014) nestýkajú. Zároveň súd zdôrazňuje a matke dáva do pozornosti, že neutrálna pôda Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj samotná prítomnosť psychológa na stretnutiach otca s dieťaťom bude istiacim prvkom vytvárajúcim tzv. „bezpečnú zónu“ pre maloleté dieťa. Bude teda len na otcovi, pokúsiť sa s pomocou psychológa opätovne nadviazať vzťah s maloletou. Nesúhlas matky s takýmito výraznými obmedzeniami v stýkaní sa otca s maloletou nespočíva v racionálnych dôvodoch. Matka žiada zakázať styk stále z tých istých dôvodov aj po roku od zákazu styku otca s mal. V. (predbežným opatrením) pričom tak, ako je vyššie uvedené matkou uvádzané dôvody pre zákaz styku neobstoja. Súd taktiež dáva do pozornosti, že v trestnom konaní bola otcovi uložená povinnosť podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, ako aj povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Súd nevidí najmenší dôvod pre ktorý by sa počas liečenia závislosti a zúčastňovania psychoterapii alebo psychologického poradenstva, nemohol stýkať s maloletou za tak výrazných obmedzení ku ktorým súd pristúpil. V tomto konaní nie sú dôležité subjektívne pocity rodičov, ale klud a vytvorenie pokojného prostredia pre maloleté dieťa v záujme reparácie narušených vzťahov. Súd nemal za potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie, ktoré navrhoval právny zástupca matky a to výsluch starej matky mal. V., ktorá mala ozrejmiť týranie mal. U.. Súd dáva do pozornosti, že predmetom tohto konania nie je zisťovanie skutkových okolností týrania mal. U. (napokon trestné konanie nikdy nebolo v tomto smere ani vedené), ale predmetom konania je zmena úpravy styku otca s mal. V. (nie mal. U.) a ozrejmovanie výskytu modriny u mal. U. z obdobia ešte pred narodením mal. V. nie je pre spravodlivé rozhodnutie súdu nevyhnutné a bolo by s ohľadom na aktuálne pomery nadbytočné. Obdobne aj výsluch svedkyne matkinej sestry, ktorú navrhol vypočuť právny zástupca matky k životu celkovo ako to prebiehalo v rodine (pozn. bez bližšieho spresnenia) je nadbytočné. Pokiaľ uvedenými výsluchmi chcel právny zástupca matky preukázať agresívnu povahu u otca a požívanie alkoholu, uvedené je predsa už preukázané inými doposiaľ vykonanými dôkazmi, ktoré sú vyššie uvedené, ako napr. posudky na osobu otca, odpisom z registra trestov i rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 4T/72/2015-135 zo dňa 17.06.2015. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení vyjadril aj k námietke zaujatosti vznesenej matkou maloletej počas konania, i keď poznamenal, že to nebolo nutné, nakoľko sa na ňu s poukazom na § 15a ods. 5 O.s.p., § 14 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 16 ods. 2 O.s.p. neprihliada, keďže dôvodom na vylúčenie sudcu nemôžu byť okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci. V podanej námietke zaujatosti sa totiž namieta postup sudcu spočívajúci v tom, že matku predvolal (pozn. súdu na treťi pokus) s upozornením, že už ďalej nebude akceptovať jej ospravedlnenie z dôvodu práceneschopnosti právnej zástupkyne, nakoľko táto práceneschopnosť je dlhodobá a prišlo už 2x k ospravedlneniu sa z tohto dôvodu, pričom nič jej nebráni v tom, aby si zvolila iného právneho zástupcu v prípade, že právna zástupkyňa bude i naďalej dlhodobo práceneschopná. Uvedený postup sudcu podľa právnej zástupkyne mal za následok, že u matky vyvolal akúsi stratu dôvery, teda namietajú sa okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci. Nenamieta sa nejaké správanie sa sudcu navonok, mimo konania, resp. okolnosti nespočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci vo vzťahu k účastníkom konania alebo ich zástupcom alebo pre pomer k veci v dôsledku ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Strata dôvery, na ktorú sa snaží právna zástupkyňa poukázať spočíva, teda vychádza z postupu sudcu, ktorý zvolil v konaní o prejednávanej veci.

Proti tomuto rozsudku, v celom jeho rozsahu, podala prostredníctvom svojej advokátky odvolanie matka maloletej, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že styk otca s maloletou V. zakáže, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako odvolacie dôvody označila dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Argumentovala tým, že v priebehu konania opakovane vyslovila obavu o bezpečnosť maloletej V. a deklarovala vzťah otca k maloletým deťom. V tejto súvislosti navrhla ako svedkyňu svoju matku, ktorá bola svedkom, ako sa otec správal k maloletému U., jej synovi z prvého manželstva. Súd to však odmietol, nakoľko podľa jeho slov „predmetom tohto konania nie je zisťovanie skutkových okolností týrania maloletého U., ale predmetom konania je zmena úpravy styku otca s maloletou V. (nie maloletým U.)“. Súd taktiež vyjadril nesprávny názor, že zistenie uvedeného nie je nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie a je nadbytočné. Aj sám otec pri svojej výpovedi uviedol, že maloletej V. dával „výchovnú po zadku“, tzn. priznal, že nemá

problém s fyzickými trestami. Podotýka, že v čase ich spolužitia maloletá V. nemala ani dva roky. Súd síce uviedol, že správanie sa otca voči nej je „neakceptovateľné a neospravedlniteľné“, avšak skutočnosť, že otec preukázateľne a opakovane fyzicky napadol ženy (nielen ju, ale i predchádzajúcu manželku) a skutočnosť, že existuje obava, že ubližoval aj maloletému dieťaťu vo svojom konečnom rozhodnutí odmietol brať na zreteľ. Zarážajúce je aj to, že túto skutočnosť nezobral do úvahy ani kolízny opatrovník, postačovalo mu iba to, či v čase ich spolužitia sa otec niekedy agresívne správal k maloletej a neriešil tak čo je v záujme maloletej. Konštatovanie súdu, že maloletá V. sa otca nebojí, vyznieva na pozadí strachu maloletej o ňu, keď maloletá V. otca spája s osobou, ktorá jej spôsobila „bobinko“, priveľmi zjednodušene. Navyše maloletá V. si zamieňa osobu biologického otca s jej súčasným partnerom, ktorý je k nej kamarátsky a veľmi dobre si rozumejú. Pre súd tak nebolo pre ochranu záujmov maloletej V. dostatočné ani jej fyzické napadnutie zo strany otca, v minulosti fyzické napadnutie jeho bývalej manželky a podozrenie z fyzického ubližovania maloletého dieťaťa. Zo znaleckého posudku pre účely trestného stíhania mal súd preukázané, že otec je agresívnej povahy, jeho požívanie alkoholických nápojov je na hranici rodiacej sa závislosti a práve alkohol je u otca spúšťačom agresie voči jeho okoliu. Otec však dodnes svoju povahu považuje len za prudšiu. Podotýka, že maloleté deti si na uvedené stále spomínajú (napadnutie matky otcom, ktorého boli prítomné - poznámka odvolacieho súdu) a je rada, že sa postupne tento stav normalizuje, z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu nechce ohroziť zdravý psychický vývoj maloletej V., aby sa opätovne v noci zobúdza s plačom a nočnými morami. V konaní sa domáhala zákazu styku. Argumentovala tým, že otec je agresívny a pokiaľ nebude svoju agresiu liečiť odborníkom, nie je v záujme maloletej V., aby sa s otcom akokoľvek stretávala, a to až do doby, kým sa otec podrobí liečeniu. Skutočnosť, že otcovi bolo uložené ochranné liečenie, ktorému sa otec nepodrobil nie je vzhľadom na osobu otca dostatočným. Taktiež poukazuje na výpoveď samotného otca, v ktorej je množstvo protichodných vyjadrení. Otec napríklad dodnes odmieta útok voči nej, hoci v trestnom konaní sa k útoku priznal. Súdnym znalec pre trestné konanie navyše konštatuje, že otec trpí zmiešanou poruchou sociability a emočnej nestabilnej osobnosti. Súdna znalkyňa pokračuje a uvádza, že otec má vysokú pohotovosť k rôznej forme agresívneho správania. Skutočnosť, že otec v zmysle rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 4T/72/2015 je povinný podrobiť sa liečeniu v rámci podmienenej doby, teda nie je dostatočnou zárukou, že otec sa uvedenému aj skutočne podrobí. Súd sám vo svojej argumentácii poukazuje na skúmanie záujmu dieťaťa na zákaze styku, pričom sám súd konštatuje, že treba brať do úvahy nielen hľadisko ohrozenia fyzického a psychického zdravia maloletého dieťaťa, ale aj ohrozenie jeho mravného vývoja, ako aj hľadisko nevhodnosti životného príkladu rodičov maloletého dieťaťa so zreteľom na spôsob života, ktorý rodič vedie. Vzhľadom na prezentovaný názor súdu je pre ňu nepochopiteľné, že konečné rozhodnutie súdu. Nemá za to, že osoba otca je za nezmenených okolností pre maloletú vhodná. To, že sama otcovi nebráni v styku svojvoľne alebo účelovo poukazuje skutočnosť, že maloletá V. sa s jeho rodičmi stýka. Poukazuje aj tiež na správu psychológa zo dňa 9.7.2014, v ktorej sa vyjadril, že odporúča zákaz styku otca s maloletou a to až do otcovho podrobenia sa liečeniu so zameraním sa na spracovanie jeho agresie. Je pre neho nepochopiteľné, že kolízny opatrovník z úradu v danom prípade nevychádzal zo záveru psychológa úradu. Taktiež jej nie je zrejmé z akého dôvodu súd opakovane menuje jej právneho zástupcu, ktorý koná v jej mene. Ide o neštandardné konanie, ktoré len poukazuje na zaujatosť súdu voči nej a jej právnenému zástupcovi. Uvedenú zaujatosť namietal aj v konaní a má za to, že súd sa s jej námietkou dostatočne nevysporiadal. V zmysle odbornej literatúry je záujmom dieťaťa zaistenie takého stavu, takej životnej situácie dieťaťa, ktorá mu prinesie čo najmenej negatívnych a čo najviac pozitívnych dôsledkov. Vo svetle uvedeného za daných okolností v súčasnosti je zákaz styku maloletej a otca v záujme maloletej V..

Otec maloletej, ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali.

Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu matky predostretom prostredníctvom jej advokátky navrhol prostredníctvom právneho zástupcu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Nesúhlasí s tvrdeniami matky v jej odvolaní. Pokiaľ ide o námietku nevypočutia ako svedkyňu jej matku v konaní, v danom prípade je nepochybné, že súd od takéhoto výsluchu upustil, keďže stará matka maloletej V. zo strany matky dieťaťa by nepochybne vypovedala účelovo proti nemu a tiež je nepochybné i to, že táto nikdy pred konfliktom medzi ním a matkou dieťaťa sa nikdy nevyjadrovala o tom, že by sa mal akýmkoľvek spôsobom negatívne chovať voči maloletému U.. Z obsahu odvolania matky vyplýva, že táto neuviedla žiadne konkrétne dôvody, ktoré by preukazovali negatívny vzťah medzi ním a maloletou V.. Opakovane uvádza iba to, že má obavy, že by mohol maloletej V. ublížiť, pričom v samotnom odvolaní uvádza: „Je síce pravda, že inak zatiaľ otec maloletej neublížil...“. Matka maloletej opakovane uvádza, že maloletá si ho spája s osobou, ktorá jej matke

spôsobilá „bobinko“. V danej časti odvolania uvádza, že je značne pravdepodobné, že samotná matka maloletej V. tejto pripomína konflikt medzi ním a matkou tak, aby maloletá na túto situáciu nezabudla. To, že si ho maloletá V. zamieňa s jej terajším partnerom je tiež preukázané, že matka dieťaťa sa snaží u maloletej V. vylúčiť úvahu o jeho osobe ako o jej otcovi a snaží sa uvádzať inú osobu, ako jej otca. Je pravdou, že bolo ukončené voči nemu trestné stíhanie na Okresnom súde Skalica, sp. zn. 4T/72/2015, kde sa i účelovo priznal ku konaniu, ktorého sa nedopustil tak, aby toto trestné stíhanie bolo definitívne ukončené. Je samozrejmé, že sa podrobuje trestu tak, ako bol uložený. V odôvodnení svojho odvolania matka absolútne žiadnym spôsobom nevyjadruje sa k tomu, že on sa má s maloletou stretávať v prítomnosti sociálnej pracovníčky a psychológa úradu a priamo na pracovisku úradu. Je nepochybné, že pri takomto stretnutí jeho a maloletej V. nemôže dôjsť k žiadnej nevhodnej reakcii z jeho strany voči maloletej. Nie je ani žiadny dôvod, aby k takejto situácii došlo, pretože on má naďalej k maloletej V. vytvorený veľmi dobrý vzťah a z vyjadrenia sociálneho pracovníka vyplynulo, že ani maloletá V. nemá voči nemu žiaden negatívny vzťah, resp. má k nemu vzťah dobrý. Uvedomuje si i to, že ak by sa pri jeho stretnutí s maloletou vyskytla akákoľvek problematická situácia z hľadiska postoja, resp. vyjadrenia maloletej V. voči nemu, táto skutočnosť by bola oznámená súdu a boli by vyvozené dôsledky voči nemu aj prípadným zákazom styku s maloletou. Matka maloletej má sama negatívny vzťah k nemu a prostredníctvom maloletej prejavuje iba tento svoj negatívny postoj. Má preto za to, že v konaní neboli preukázané žiadne také závažné skutočnosti, ktoré by boli dôvodom pre to, aby bol úplne zakázaný jeho styk s maloletou V..

Krajský súd v Trnave ako súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, a preto boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p., tu však spotrebou jeho doplnenia v časti oznamovacej povinnosti rodičov cez § 220 O.s.p.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či prvostupňový súd v danej veci rozhodol správne v súlade so zákonom a skutkovými okolnosťami daného prípadu, ak nevyhovел návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou V. a styk len obmedzil v rozsahu presahujúcom jeho doterajšiu úpravu nad oprávnenie otca stýkať sa s maloletou každý tretí týždeň v roku vždy v stredu od 15.00 hod do 17.00 hod a to na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a za prítomnosti sociálneho pracovníka a psychológa, ktorý bude nepretržite prítomný pri stretnutí otca s maloletým dieťaťom.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie zvýšenia výživného, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie danej veci a zároveň jeho výsledky i správnym spôsobom vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto i správnym spôsobom vyložil a aplikoval, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne, presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty matky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvého stupňa odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa sa žiada dodať už iba nasledovné.

Tu je potrebné si uvedomiť, že kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi; považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine.

Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery a podobne. Ustanovenie § 25 ods. 3 Zákona o rodine umožňuje, aby súd buď obmedzil styk maloletého dieťaťa s rodičom, prípadne ho aj úplne zakázal za splnenia zákonnej podmienky, že je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Zákaz styku rodiča s dieťaťom je špecifickým druhom obmedzenia rodičovských práv. Pojem záujem dieťaťa pritom nemožno chápať zužujúco len ako záujem zdravia dieťaťa, ale čo najextenzívnejšie. Iba ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujem dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne obmedzí alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v zásade je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

V danom prípade súd prvého stupňa skutočne starostlivo posúdil rozhodujúce okolnosti daného prípadu a vo svojom rozhodnutí vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu a pokiaľ aj v konaní cez návrhy zo strany matky maloletej už ďalšie dôkazmi nevykonal - toto svoje stanovisko zdôvodnil a urobil tak zadosť svojim povinnostiam, ktoré mu zákonom ukladá (§ 157 ods. 2 O.s.p.); nemožno preto súdu nič vytknúť, tým menej potom skonštatovať také chyby, ktoré by mali - z procesných dôvodov - viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, keď nie je možné vyvodíť ani vecnú nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia.

Ak potom súd prvého stupňa v posudzovanej veci upustil od výsluchu starej matky maloletej stalo sa tak zrejme preto, že - ako vyplýva z podrobného odôvodnenia jeho rozhodnutia - nebolo možné od tohto výsluchu očakávať ďalšie objasnenie veci, zamerané na preukazovanie matkou tvrdeného neprimeraného správania sa otca k maloletému U. a tým potom aj možného rizika takéhoto správania sa aj k maloletej V., keď doposiaľ sa tak ani nestalo, vzhľadom na spôsob úpravy styku otca s maloletou napadnutým rozsudkom za prítomnosti nie len sociálneho pracovníka ale aj odborníka - psychológa a to výlučne len na pôde Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Senica, skutočne odpadá.

Napokon celá odvolacia argumentácia je založená na nesúhlase s akýmkoľvek stykom otca s maloletou pre obavu z možného neprimeraného, tu násilného správania sa otca, ktorého sa tento dopustil voči matke za prítomnosti maloletej, s pripustením možnosti stretávania sa až po podrobení sa liečeniu zo strany otca, ktoré mu bolo uložené v trestnom konaní, ktoré sa voči nemu viedlo, pretože ponechanie veci len v rovine jeho uloženia je nepostačujúce, keďže otec sa v minulosti odmietol akémukoľvek liečeniu podrobiť.

Tu skutočne i odvolací súd dáva matke za pravdu, že je nevyhnutné, aby sa otec nariadeným ochranným opatreniam - liečbe závislosti od návykových látok a psychoterapii, resp. psychologickému poradenstvu (rozsudok Okresného súdu Skalica zo dňa 17.6.2015, č.k. 4T/72/2015-135, právoplatné dňa 17.6.2015) podrobil, napokon ak sa tak nestane, otec sám nesie riziko porušenia zákonných podmienok pre podmiennečné odsúdenie a tým potom straty akejkoľvek možnosti stretávania sa s maloletou, ktoré liečebné a terapeutické postupy majú odstrániť nie len riziká zistené znalcom v trestnom konaní (posudok MUDr. F. V. zo dňa 10.12.2014, v tomto konaní vykonaný súdom prvého stupňa ako listinný dôkaz, z ktorého vyplýva zistená zmiešaná porucha osobnosti s poruchou sociability u otca, ktorý je emočne nestabilnou osobnosťou, ktorá v kombinácii s pozitívmi alkoholu u otca uľahčuje vznik agresívneho správania), ale tým aj dôvody na obmedzení styku otca s maloletou napadnutým rozsudkom.

Odvolacie argumenty matky sú však vzhľadom na spôsob úpravy styku napadnutým rozsudkom predčasné, pretože styk otca s dieťaťom je výlučne viazaný na prítomnosť tretích osôb, odborne spôsobilých chrániť maloletú pred prípadnými rizikami, s pripravenosťou ihneď zasiahnuť a to aj právnymi prostriedkami (predbežné opatrenie, podnet na začatie konania o zmenu úpravy styku otca s dieťaťom). Pričom podľa § 163 ods. 2 O.s.p. má i rodič právo kedykoľvek podať návrh na začatie nového konania o úprave styku s dieťaťom, ak sa zmenia pomery. Je potom skutočne predčasné vylúčenie akéhokoľvek kontaktu maloletej s otcom, pretože sa tým zamedzí vyhliadka reparácie a vybudovania vzťahu medzi maloletou a otcom, s tým že odcudzenie sa neskôr len ťažko napráva.

Pokiaľ ide o namietanú zaujatosť zákonného sudcu, tu skutočne dôvody jeho zaujatosti matka vidí výlučne v jeho postupe v tomto konaní (predvolanie matky na pojednávanie s upozornením, že už ďalej nebude akceptovať jej ospravedlnenie z dôvodu práceneschopnosti právnej zástupkyne). Je teda zrejmé, že námietka zaujatosti vznesená matkou voči konajúcemu sudcovi sa týka výlučne okolností v zmysle cit. § 14 ods. 3 O.s.p., v dôsledku čoho potom podľa cit. § 15a ods. 4 O.s.p. na túto námietku nie je možné prihliadať a nemôže byť relevantným odvolacím dôvodom.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil, s doplnením oznamovacej povinnosti rodičov cez § 220 O.s.p. pre prípad objektívnej nemožnosti styk uskutočniť.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.